

Hoe ondersteunen we onze beginnende leraren goed?

De praktijk portretteren en versterken met een professioneel leernetwerk

**Symposium “Inductie van startende leraren”
22 mei 2025**

Rachel Wolsink (Twents Carmel College) en Susanne Spiele (Universiteit Twente)

Vandaag

- Inkijkje samenwerking in een professioneel leernetwerk
- Samen interpreteren van landelijke data over zij-instromers en starters in het voortgezet onderwijs
- Verbinding leggen met eigen context

Voor PLONS

- Verhogen inzicht in ervaringen uit het veld met beginnende leraren

Wat is PLONS en waarom is het opgericht?

- Professioneel Leernetwerk Oost-Nederland Startklaar
- Kenniskring, klankbordgroep en UT-team
- Samen onderzoek doen in en met de praktijk

Aanleiding

- Stijgende lerarentekorten
- Belang behoud
- Aandacht voor begeleiding verschillende doelgroepen

Wat levert het professioneel leernetwerk op?

- Inzicht in ervaringen en behoeften beginnende leraren
- Regionale betrokkenheid
- Landelijke uitwisseling

Wat gaan we doen?

Korte termijn:

Inzicht in hoe begeleiding er in onze regio uitziet voor starters en zij-instromers

Inzicht in ervaringen van starters en zij-instromers en van andere betrokkenen (begeleiding, leidinggevenden)

Inzicht in knelpunten en behoeftes van betrokkenen en in kansen en obstakels

Lange termijn:
Versterken van welzijn en behoud zij-instromers en starters in onze onderwijsregio

Subdoelen
Vergroten **regionale slagkracht**
Professionalisering deelnemers

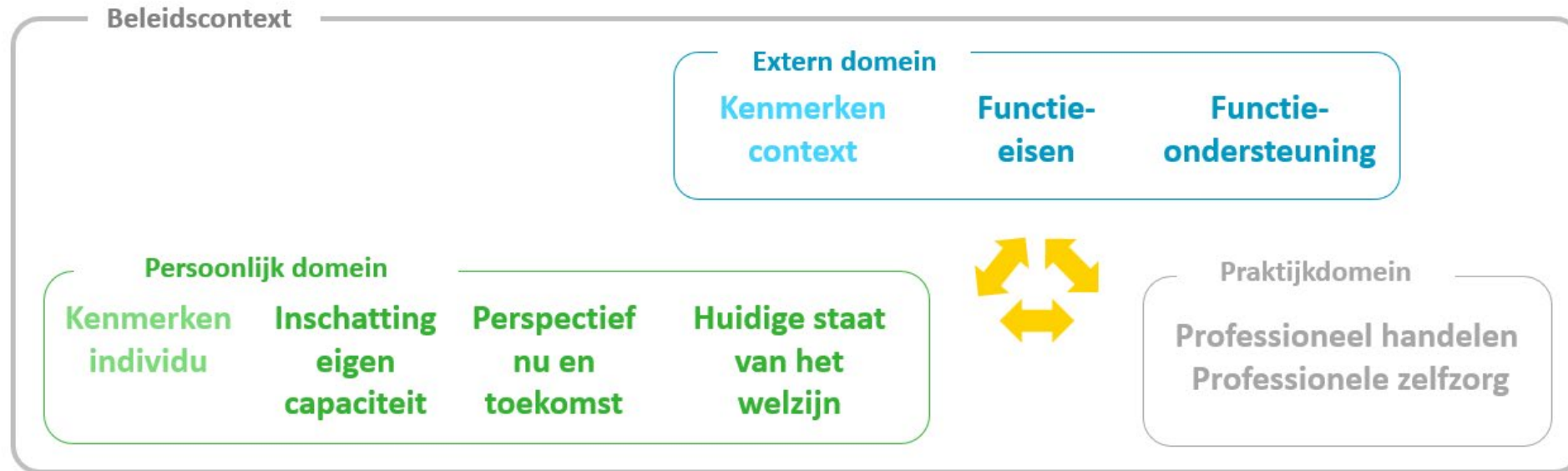

Langere termijn:

Ontwerp en ervaringen van betrokkenen met het ontwerp
Effect op bv. cognitief en sociaal welzijn, tevredenheid; mogelijk ook op behoud en ervaring en/of resultaten leerlingen

Vanuit welk kader kijken we?

Model voor professionele groei van beginnende leraren
Geïnspireerd door Clarke en Hollingsworth (2002), OECD (2020), TALIS (2018)

Wat willen we te weten komen?

Doel

Het maken van een praktijkportret van starters en zij-instromers in het voortgezet onderwijs in Nederland

Onderzoeksvraag

Wat zijn de overeenkomsten en verschillen in de ervaringen en percepties van starters en zij-instromers in relatie tot hun huidige persoonlijke en externe domeinen?

Definities

Starter: geen eerdere carrière buiten het onderwijs

Zij-instromer: eerdere carrière buiten het onderwijs

Opbouw vragenlijst

- 91 meerkeuzevragen, 15 minuten
- Vragen over ieder domein

Domein	Voorbeeldvraag
Persoonlijk domein	Welke van onderstaande zaken in je huidige baan geven je regelmatig onaangenaam veel stress? (o.a. te veel nakijkwerk, te veel taken buiten het lesgeven om, communicatie met ouders of verzorgers)
Extern domein	Hoe vaak deed je begeleider onderstaande zaken in de afgelopen 12 maanden en was dat nuttig? (o.a. 'Gaf mij feedback gebaseerd op haar of zijn observaties van mijn werk')

Respondenten

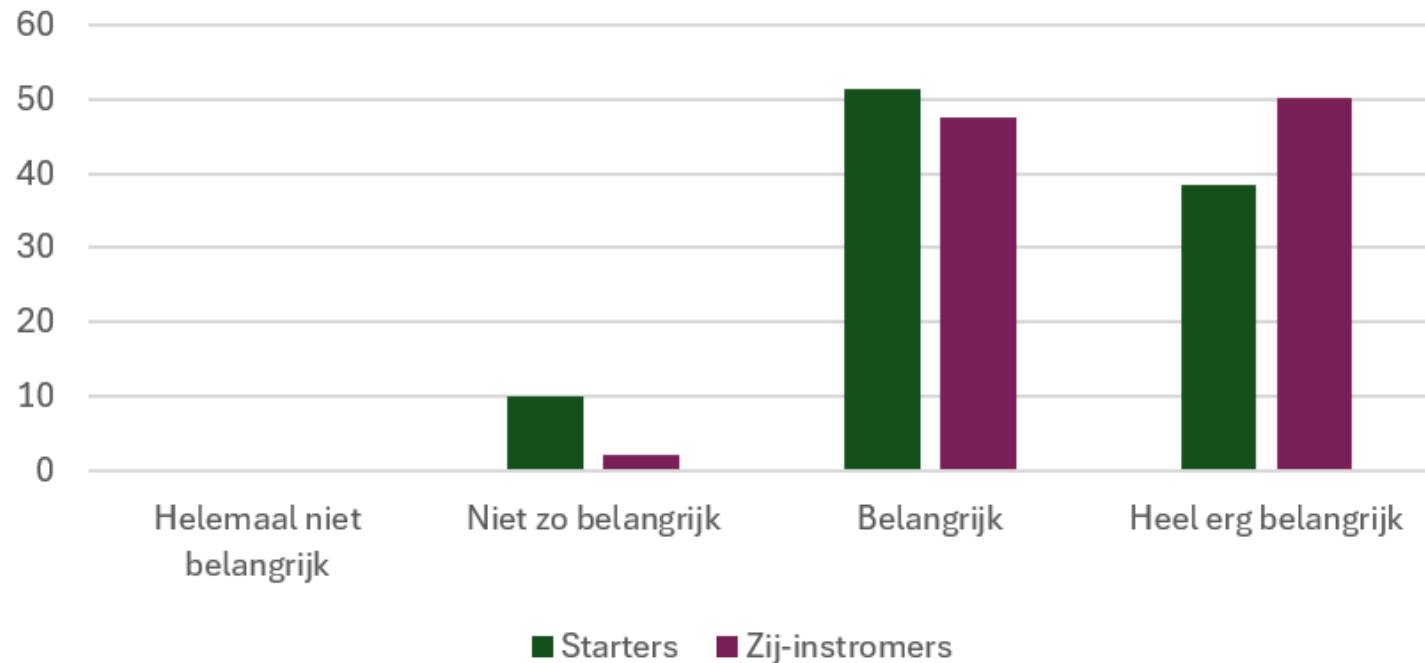
518 respondenten uit heel Nederland, 329 geïncludeerd

	Starters (geen eerdere carrière)	Zij-instromers (eerdere carrière)
Gemiddelde leeftijd	27 jaar	42 jaar
Geslacht	63% vrouw, 37% man	43% vrouw, 57% man
Gemiddeld werkzaam in het onderwijs	2,4 jaar	1,9 jaar
Nu in opleiding?	33%	57%

Aan de slag met de data

Voorbeeld

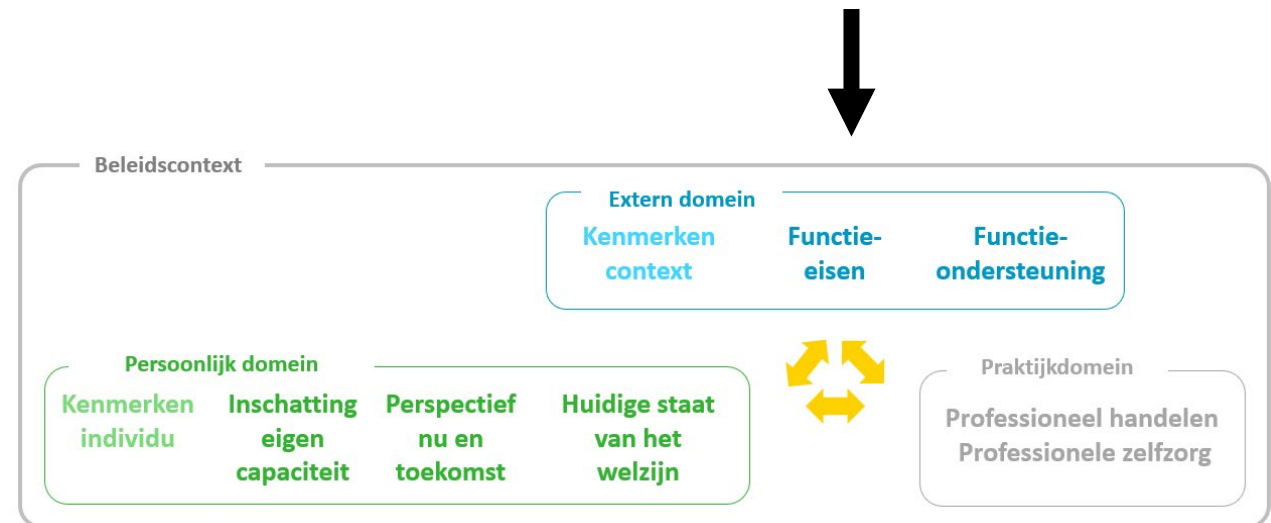
Lesgeven geeft me de mogelijkheid om een bijdrage te leveren aan de maatschappij

Extern domein

Bekijk de handout en wissel uit (5 min)

- Wat valt op en waarom?
- Hoe is dit in jouw context en hoe gaan jullie ermee om?

Extern domein

Plenair

- Welke vragen heb je?
- Wat is het belangrijkste wat jou opvalt?
- Heb je voorbeelden of good practices uit jouw context?

Persoonlijk domein

Bekijk de handout en wissel uit (5 min)

- Wat valt op en waarom?
- Hoe is dit in jouw context en hoe gaan jullie ermee om?

Persoonlijk domein

Plenair

- Welke vragen heb je?
- Wat is het belangrijkste wat jou opvalt?
- Heb je voorbeelden of good practices uit jouw context?

Afsluiting

- Wat neem je mee?
- Wat moeten we niet vergeten binnen PLONS?

Bedankt!

Vragen of in gesprek? s.spiele@utwente.nl

www.utwente.nl/plons